

18 jaar en nu?

Alles wat je moet regelen en weten als je 18 wordt, vind je in deze brochure

Inhoudsopgave

- **Inleiding**
- **Wat moet je allemaal regelen?**
- **Tips**
- **Checklist**
- **Wat als je geen baan of opleiding meer hebt?**

Inleiding

Als je 18 jaar wordt is dat natuurlijk erg leuk, maar bij je 18e verjaardag veranderen er een hoop dingen.

In deze brochure een handleiding wat er op je af komt en wat je moet regelen. Je 18e verjaardag is dus een belangrijke gebeurtenis! Je bent meerderjarig en volwassen volgens de wet, dus je mag alles wat volwassenen ook mogen, zoals:

- Je mag stemmen bij verkiezingen. Dit heet stemrecht.
- Je mag nu ook 's nachts werken.
- Je kunt een bankrekening openen.
- Je mag (als je je rijbewijs hebt gehaald) zonder begeleiding in een auto rijden.
- Je mag een huis huren of kopen.
- Je mag een abonnement afsluiten.
- Je mag alcohol en tabakswaaren (sigaretten) kopen en gebruiken.
- Je mag een casino bezoeken.
- Je mag vuurwerk kopen en afsteken.
- Je mag een eigen bedrijf starten.

LET OP: Je mag een hoop zaken nu zelf maar blijf overleggen met je ouders!

Wat moet je allemaal regelen?

Na je 18e verjaardag ben je zelf verantwoordelijk voor je geldzaken. Je bent dan zelf verantwoordelijk voor eventuele schulden, betalingsachterstanden en afgesloten contracten. Er zijn een aantal dingen die je als je achttien wordt meteen moet regelen, zoals:

- **Je moet een zorgverzekering regelen**
- **Je moet een DigiD aanvragen**
- Je mag een uitvaartverzekering regelen
- Je mag zorgtoeslag aanvragen
- Je mag, als je nog op de middelbare school zit, een tegemoetkoming scholieren aanvragen

Op de volgende pagina's staat precies uitgelegd hoe je dit allemaal moet aanvragen en waar je dat kunt doen.

Stap 1: Een zorgverzekering

Als je 18 jaar wordt, is het verplicht om een basiszorgverzekering af te sluiten. De zorgverzekering betaalt dan dingen als: de huisarts, medicijnen die je nodig hebt en je ziekenhuiskosten (bijvoorbeeld gips als je iets gebroken hebt). Als je niet verzekerd bent, krijg je een boete. Veel verzekeraars hebben speciale jongerenpakketten. Je betaalt dan alleen voor de zorg die je nodig hebt.

Ook kun je een aanvullende verzekering afsluiten. Dit is niet verplicht, maar kan wel verstandig zijn als je bijvoorbeeld veel tandartskosten maakt, fysiotherapie nodig hebt en/of dure medicijnen gebruikt.

Hieronder staan een paar voorbeelden van zorgverzekeraars:

- Menzis: <https://www.menzis.nl/>
- FBTO: <https://www.fbto.nl/>
- Univé: <https://www.unive.nl/>
- Zilveren kruis: <https://www.zilverenkruis.nl/>

Op internet kun je nog veel meer zorgverzekeraars vinden, ook bestaan er websites die zorgverzekeraars met elkaar vergelijken, bijvoorbeeld:

<https://www.zorgkiezer.nl/zorgverzekering>

Op deze manier kun je kijken welke zorgverzekering het beste bij jou past.

Stap 2: DigiD

Als je iets wilt aanvragen, zoals je zorgtoeslag, heb je een DigiD nodig. Dit is een digitale identiteit (account) waarmee je al jouw overheidszaken kan regelen. Zonder een DigiD kun je dit niet aanvragen, zorg er daarom voor dat je op tijd een DigiD regelt!

Je kunt jouw DigiD aanvragen op internet met jouw burgerservicenummer (bsn-nummer). Dit nummer staat in je paspoort of op je identiteitskaart.

Hieronder staat stap voor stap uitgelegd hoe je jouw DigiD kunt aanvragen.

- Stap 1:
Ga naar de website om je DigiD aan te vragen
<https://digid.nl/aanvragen>
- Stap 2:
Vul hier je Burgerservicenummer, geboortedatum, postcode en huisnummer in.
- Stap 3:
Kies een gebruikersnaam en wachtwoord die voor jou makkelijk te onthouden zijn en schrijf dit ergens op zodat je het niet vergeet.
- Stap 4:
Vul je e-mailadres en telefoonnummer in.
- Stap 5:
Binnen een aantal dagen krijg je een brief met een activeringscode.
- Stap 6:
Ga naar de website en log in met je gebruikersnaam en wachtwoord. <https://digid.nl/activeren>
- Stap 7:
Activeer met de code uit de brief jouw DigiD.

Stap 3: Zorgtoeslag

Iedereen moet een zorgverzekering hebben. Dit kost een hoop geld. Gelukkig kun je als je niet zoveel verdient zorgtoeslag aanvragen. Zorgtoeslag is geld dat je krijgt om je zorgverzekering te betalen.

Je kunt zorgtoeslag aanvragen met jouw DigiD.

Hieronder staat stap-voor-stap uitgelegd hoe jij zorgtoeslag kunt aanvragen.

- Stap 1:
Ga naar de website van de belastingdienst om in te loggen op 'mijn toeslagen'
<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/toeslagen/content/inloggen-op-mijn-toeslagen>
- Stap 2:
Log in met jouw DigiD.
- Stap 3:
Geef antwoord op alle vragen. Sommige vragen zijn al voor je ingevuld. Als je klaar bent met de pagina klik je op 'akkoord'. Je gaat dan verder naar de volgende pagina met vragen.
- Stap 4:
Klaar? Klik op 'akkoord en verzenden'. Je hebt nu zorgtoeslag aangevraagd!

Stap 4: Tegemoetkoming scholieren

18 op de middelbare school

Als je 18 jaar bent en nog op de middelbare school zit kun je een 'tegemoetkoming scholieren' aanvragen. Dit is geld waarmee je bijvoorbeeld deze dingen kunt betalen:

- Boeken
- Een busabonnement
- Een treinabonnement
- Schoolgeld

Inloggen met DigiD in Mijn Duo:

<https://duo.nl/particulier/tegemoetkoming-scholieren/aanvragen.jsp>

18 op het MBO

Als je 18 jaar bent en een opleiding volgt op het MBO, kun je 'studiefinanciering' aanvragen. Je moet dan wel aan deze voorwaarden voldoen:

- Je bent 18 jaar of ouder.
- Je volgt een voltijds beroeps opleidende leerweg (bol).
- Je hebt de Nederlandse nationaliteit. Als je niet in Nederland bent geboren, maar wel een verblijfsvergunning hebt, kun je ook studiefinanciering krijgen.

Als je een BOL-opleiding doet op niveau 1 of 2 is je basisbeurs altijd een gift. Dit betekent dat je het later niet hoeft terug te betalen.

Hieronder staat stap-voor-stap uitgelegd hoe je studiefinanciering kunt aanvragen.

- Stap 1:
Ga naar de website:
<https://duo.nl/particulier/footer/service/inloggen-op-mijn-duo.jsp>
- Stap 2:
Log in met jouw DigiD.
- Stap 3:
Vul al jouw gegevens in. Soms zijn er al dingen ingevuld. Kijk dan of dit klopt.
- Stap 4:
Kies welke beurs je wilt (basis en/of aanvullend).
- Stap 5:
Klik op verstuur. Je hebt studiefinanciering aangevraagd!

Je krijgt van DUO te horen hoeveel geld je krijgt en wanneer je dit krijgt.

Studentenreisproduct

Als je begint op het MBO kun je ook het studentenreisproduct aanvragen. Hiermee kun je kiezen om gratis te reizen op maandag tot en met vrijdag of in het weekend. Hieronder staat uitgelegd hoe je dit kunt aanvragen.

- Stap 1:
Koop een persoonlijke ov-chipkaart. Deze kost €7,50 en kun je aanvragen via de website: <https://www.ov-chipkaart.nl/persoonlijke-ov-chipkaart-aanvragen>
Hiervoor moet je een pasfoto uploaden. Je ontvangt je ov-kaart per post.
- Stap 2:
Vraag je studentenreisproduct aan. Dit kan via de website: <https://www.studentenreisproduct.nl/detail/studentenreisproduct-aanvragen/>
Nu kun je je studentenreisproduct koppelen aan je ov-kaart.

Let op: vergeet niet je studentenreisproduct stop te zetten als je de school verlaat. Je kan een boete krijgen!

Stap 5: Een uitvaartverzekering

Je zult er nu misschien nog niet over nadenken, maar een begrafenis kost veel geld. Het is slim om je hiervoor goed te verzekeren. Praat hierover met je ouders. Als je 18 jaar wordt, hoort een uitvaartverzekering er bij. Deze moet je zelf regelen.

Hieronder staan een paar voorbeelden van uitvaartverzekeraars:

- Dela: <https://www.dela.nl/>
- Monuta: <https://www.monuta.nl/>
- Yarden: <https://www.yarden.nl/>

Mentor - Bewindvoerder - Curator

Mentor: beslist in overleg met de betrokkene over de persoonlijke verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding. Niet beslissingsbevoegd over hoogstpersoonlijke zaken bv adoptie/testament. 18+ blijft handelingsbekwaam en er volgt geen bekendmaking.

Bewindvoerder: beslist over goederen en vermogen. 18+ blijft handelingsbekwaam. Er komt een aantekening in registers waarin goederen zijn opgenomen.

Curator: Bij een ondercuratelestelling worden persoon en vermogen beschermd. 18+ is handelingsonbekwaam. Er komt een publicatie in de Staatscourant en het Curatele- en bewind register.

Wie kan tot curator, bewindvoerder of mentor worden benoemd?

In principe kan iedereen die meerderjarig is en dat wil, tot curator, bewindvoerder of mentor worden benoemd. Vaak is dat één van de ouders, broers of zussen. Als niet professionele mentor/bewindvoerder/curator mag men drie cliënten vertegenwoordigen. Bij meer dan drie cliënten gelden andere eisen.

Waar regelen van mentor/bewindvoerder/curator?

Voor zowel mentor/bewindvoerder/curator geldt: dien een verzoek in bij de rechtbank sector kanton. Er is geen advocaat nodig.

<https://www.rechtspraak.nl> (verzoek tot mentorschap of onderbewindstelling of curatorschap + bereidverklaring mentor of bewindvoerder of curator/ akkoordverklaring van de 18+). Vervolgens vindt er een kantonrechtzaak plaats waar een en ander wordt getoetst. Als mentor, bewindvoerder of curator kan men bij de rechtbank vragen om een financiële vergoeding voor het werk. Hiervoor staan vaste bedragen. Dit wordt opgebracht door de 18+.

Wie houdt toezicht op de mentor/bewindvoerder/curator?

De kantonrechter houdt toezicht op de curator, de bewindvoerder en de mentor. Dit gebeurt onder andere door jaarlijkse periodieke rekening en verantwoording, vijf jaar uitgebreid onder andere of bewindvoering/curatele nog nodig is.

Tips

Als je deze vijf dingen gedaan hebt, heb je het belangrijkste geregeld. Natuurlijk zijn er nog tips die het voor jou allemaal wat makkelijker kunnen maken.

- **Tip 1 een administratie opbouwen:**
Zorg dat je al jouw belangrijke documenten, zoals je verzekeringspolis of belastingaangifte altijd en overal snel kunt vinden, bijvoorbeeld als de Belastingdienst hierom vraagt. Ook weet je veel beter wanneer je iets moet regelen, aanvragen of stopzetten als je je spullen netjes op orde hebt. Zo voorkom je boetes, of betaal je niet onnodig voor abonnementen.
- **Tip 2 schrijf je in voor een sociale huurwoning:**
Het kan nog heel lang duren voor je een huis toegewezen krijgt. De wachttijd voor een huis ligt tussen de drie en tien jaar. Het is daarom verstandig om je als je 18 jaar wordt meteen in te schrijven.
- **Tip 3 zoek een bijbaan:**
Vanaf het moment dat je 18 jaar oud bent moet je toch echt alles zelf gaan betalen. Dit betekent dat je inkomsten moet gaan creëren (geld moet verdienen), bijvoorbeeld door een bijbaantje te nemen. Kijk via de belastingdienst of je recht hebt op teruggaaf belasting.
- **Tip 4 begin met sparen:**
Nu je inkomsten hebt en dingen moet gaan betalen heb je een betaalrekening nodig. Vaak hebben je ouders deze al voor je geopend. Sparen is belangrijk en kun je doen in een spaarvarken of veilig en online op een internet spaarrekening.
- **Tip 5 vraag om hulp:**
Mocht je ergens toch niet uitkomen of heb je nog vragen? Er zijn verschillende organisaties die jou zouden kunnen helpen, namelijk:

Woon je in de gemeentes Alkmaar of Bergen:

MEE Wering telefoon 088 007 5000 of <https://www.meewering.nl>

Woon je in Dijk en Waard:

MET telefoon 088 8876900 of <https://metdijkenwaard.nl>

Woon je in de gemeentes Uitgeest of Castricum:

Socius telefoon 088 8876900 of <https://socius-md.nl/>

Humanitas thuisadministratie telefoon 072-5401800 of

<https://www.humanitas.nl/afdeling/noord-kennemerland/contact>
of Grip op je money 16-24 jaar

Checklist

Zorgverzekering aanvragen	
DigiD aanvragen	
Zorgtoeslag aanvragen	
Tegemoetkoming scholieren of studiefinanciering aanvragen	
Studentenreisproduct aanvragen	
Uitvaartverzekering aanvragen	
Donorregistratie regelen: https://www.donorregister.nl/uw-keuze-maken/	
Administratie opbouwen	
Inschrijven voor een sociale huurwoning	
Een bijbaan zoeken	
Bij de Belastingdienst nagaan of je recht hebt op belastingteruggaaf	
Een spaarrekening openen	
<i>Kwikstart</i> app downloaden	
De app <i>Leessimpel</i> downloaden	

Ben je gestopt met school of heb je geen baan meer? Wat dan?

Ben je gestopt met school? Heb je geen werk? Zaffier kan helpen.

Woon je in de gemeente Alkmaar, Bergen, Castricum, Heiloo of Dijk en Waard? Ben je tussen de 16 en 27 jaar oud? Is naar school gaan of werk vinden lastig voor je, of heb je niet genoeg geld om van te leven? En kom je er alleen niet meer uit? Dan ben je welkom bij Zaffier: Jongerenpunt Check-In. Samen bespreken we wat jij kunt doen om aan je toekomst te werken.

Telefoon: algemeen nr.: 088 4046000 maandag t/m vrijdag tussen 08.30- 1700 uur of Check in: 06 28898119

Adres: Stadskantoor van Alkmaar (Mallegatsplein 10) geopend van maandag t/m vrijdag van 9.00 uur tot 12.00 uur.

www.zaffier.nl

www.check-in.nl

Wat moet je meenemen?

- Een geldig legitimatiebewijs (ID-kaart, paspoort of verblijfsdocument)

Bijstandsuitkering:

Ben je 18, 19 of 20 jaar dan kun je recht hebben op bijstand. Deze bijstand is minder hoog dan de bijstand voor mensen van 21 jaar en ouder omdat je ouders nog financieel verantwoordelijk zijn (jongerennorm). Verblijf je in een instelling? Dan heb je geen recht op een algemene bijstandsuitkering.

Hoeveel bijstand je kunt ontvangen is afhankelijk van je leefsituatie.

Aanvulling: bijzondere bijstand

Ben je zelfstandig wonend of inwonend in een instelling en kan je niet voorzien in je levensonderhoud en kun je geen beroep doen op je ouders, dan kun je recht hebben op bijzondere bijstand voor (een gedeelte van) je levensonderhoud.

Hiervoor zijn een aantal voorwaarden:

- Je bent noodzakelijk zelfstandig wonend.
- Het is onmogelijk om bij (een van je) ouders te wonen (bij wonen in een instelling is dit al duidelijk). Je ouders hebben niet genoeg inkomen en eigen vermogen.
  - Een beroep op je ouders doen is niet mogelijk (bijvoorbeeld als de relatie met je ouders zeer ernstig verstoord is of als je ouders zijn overleden).

Meedoenpassen vanuit de gemeente:

- Alkmaarpas
- DijkenwaardPas

LET OP!:

Mocht uw zoon of dochter een indicatie via de gemeente hebben voor de jeugdwet (bv dagbesteding of langdurige begeleiding vanuit een instantie) dan vindt er een overdracht plaats van de jeugd en gezinscoach naar WMO. Daarnaast is het belangrijk dat uw zoon/dochter ook zichzelf aanmeld.

Ook moet er een eigen bijdrage betaald worden.

De hoogte van deze eigen bijdrage kan variëren.

De eigen bijdrage via het WMO (Dagbesteding) verschilt per gemeente.

De eigen bijdrage via de CIZ (Wet Langdurige Zorg) is landelijk vastgesteld.

De hoogte van deze bijdrage is te berekenen.

Klik op: <https://app.hetcak.nl/zelf-regelen/eigen-bijdrage-rekenhulp/Start>